

Portals i perxes de Gandesa

Antònia Serres Buenaventura

Completem la informació sobre els porxos de Gandesa, de l'article *Els perxes i portals de la Terra Alta*, del número anterior del CETA.

Al plànol de Gandesa elaborat per Trinitari Fornós apareixen els següents portals:

- Portal de Corbera, a l'actual carrer Major, on ara es troba la Caixa de Terol.

- Portal de Tortosa o de Santa Anna, a l'entrada del carrer de Miravet, on es trobava l'antiga capella de Santa Anna.

- Portal d'Horta o de Santa Teresa. Hi havia una capelleta consagrada a Santa Teresa. Es trobava a la sortida pel camí de Bot, al costat de la bassa que també tancava el recinte emmurallat. Correspon a l'actual carrer d'Horta.

L'actual porxo de l'entrada a l'Ajuntament pertanyia a la porta de la capella de Santa Anna, que fou destruïda pels bombardejos de la Batalla de l'Ebre. Possiblement també hi havia portals a la sortida pel camí de Batea o de la Fontvella.

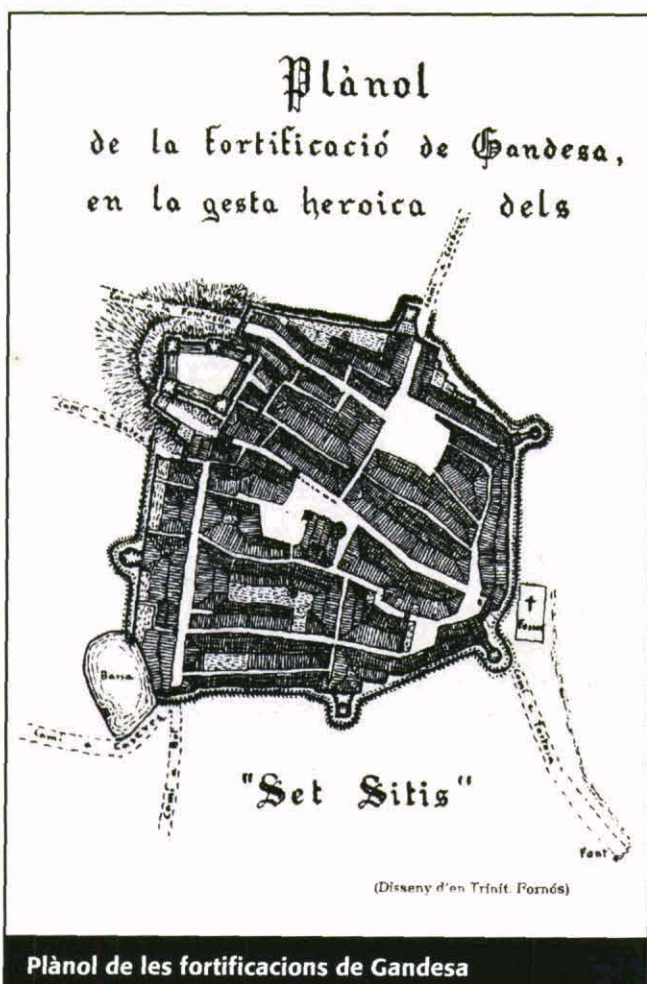
Pel que fa als perxes, segons la tradició oral i el citat plànol de T. Fornós hi havia dos perxes al carrer Carnisseries, al carrer de Sant Antoni i al carrer del Pes vell i un perxe al carrer del Castell, al carrer d'Enric Granados i al carrer de Balmes.¹ El perxe del carrer Nou albergava la imatge de Sant Roc en una capelleta al damunt.

Bladé i Desumvila explica "totes les cases es podien comunicar pels terrats, gràcies a unes arcades que lligaven un carrer a l'altre, de manera que no hi havia cap casa isolada i, en cas d'invasió, els habitants podien acudir als llocs amenaçats."²

Notes

¹ Informació facilitada per Mateu Aubà

² Bladé i Desumvila, Artur. *Els setges de Gandesa i de Móra d'Ebre (1836-1838)*. Rafael Dalmau Editor. Barcelona 1970, pg. 34

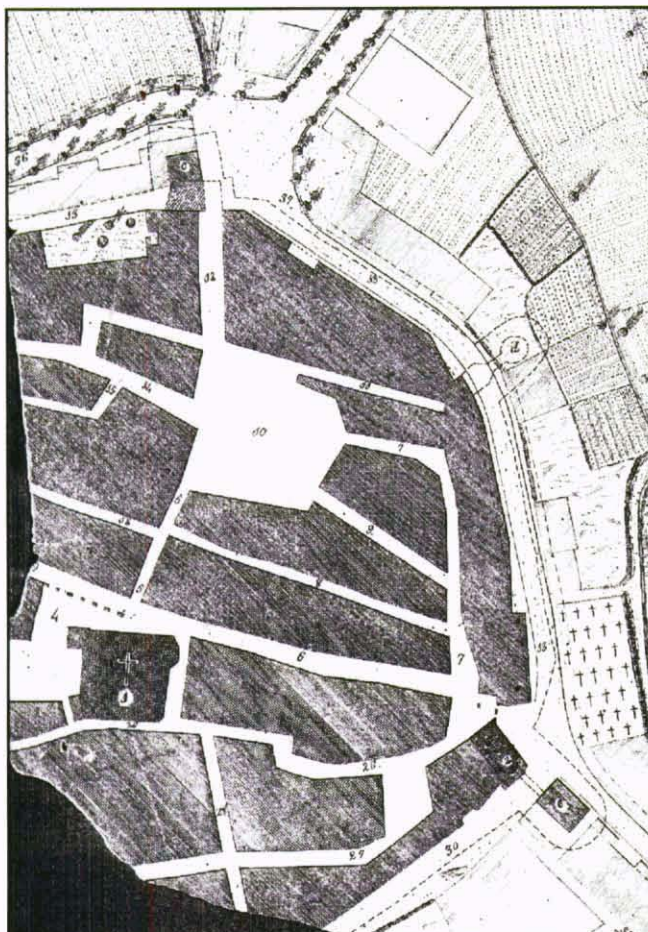

Portal de la capella de Sta Anna avui a la façana de l'Ajuntament Foto: Aurora

Lo perxe de davant de l'Església Foto: Aurora

Plànol parcial de Gandesa. Alfredo Fanto en 1837 Buenaventura Anglada en 1864

LEYENDA ESPLICATIVA.

1 Iglesia parroquial.	25 Callejo de Hortas.
2 Capilla de S ^{ta} Ana.	26 Calle de la Carniceria.
3 Carcel publica.	27 Calle de Costumera.
4 Plaza de la Iglesia.	28 Calle de S ^{to} Domingo.
5 Calle de la Virgen.	29 Calle Nueva.
6 Calle de Miravet.	30 Calle de S ^{to} Miguel.
7 Calle de S ^{ta} Ana.	31 Calle de la Fuente.
8 Calle de Embadal.	32 Calle de Priorate.
9 Calle del Horno.	33 Calle de la Hosa.
10 Plaza Nueva.	34 Calle de Castillejos.
11 Calle sin salida.	35 Calle de las Flores.
12 Calle de la Victoria.	36 Carretera de 1 ^o orden de Alcala del Duero a Tortosa.
13 Calle de la Carretera.	37 Carretera de 2 ^o orden de Gandesa a Tortosa.
14 Calle del Molino.	38 Camino viejo de Corbera.
15 Calle de la Barva.	39 Camino de la Fuente vieja.
16 Travesia de S ^{to} Antonio.	40 Camino de Bataca.
17 Calle del Castillo.	41 Camino de Villalba.
18 Calle de S ^{to} Antonio.	42 Camino viejo de Caseras.
19 Calle del peso viejo.	43 Camino de Dob.
20 Calle de la Muela.	44 Camino viejo del Piñell.
21 Calle del fozgo nuevo.	45 Camino de Miravet.
22 Calle de Hortas.	
23 Calle de S ^{ta} Maria.	
24 Calle del Charco.	

Nota: Las calles que no tienen N^o, no tienen nombre.

Legenda del plànol anterior